ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ: ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020 Г

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

с проектни предложения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020

ЧРЕЗ ПОДХОДА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ

СНЦ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА „ДРЯНОВО - ТРЯВНА - В СЪРЦЕТО НА БАЛКАНА“”

Процедура чрез подбор на проектни предложения с един краен срок за кандидатстване:

BG06RDNP001-19.378 на СНЦ „МИГ Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана“ по

подмярка 8.6 „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ: ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020 Г

Съдържание:

1. Наименование на програмата: 4

2. Наименование на приоритетната ос: 4

3. Наименование на процедурата: 4

4. Измерения по кодове: 4

5. Териториален обхват: 4

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати: 4

7. Индикатори: 5

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ (БФП) по процедурата: 6

9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ БФП за конкретен проект: 7

10. Процент на съфинансиране 7

11. Допустимост на кандидатите: 7

11.1 Критерии за допустимост на кандидатите 7

11.2 Критерии за недопустимост на кандидатите 8

12. Допустими партньори: 12

13. Дейности, допустими за финансиране: 12

13.1. Допустими дейности 12

13.2. Недопустими дейности 14

13.3. Допустими проекти 14

14. Категории разходи, допустими за финансиране: 16

14.1. Нормативна база 16

14.2. Общи условия за допустимост на разходите 17

14.3. Допустими категории разходи 18

14.4 Недопустими разходи 19

15. Допустими целеви групи: 21

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи: 21

17. Хоризонтални политики: 22

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта: 24

19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения: 24

20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения: 24

21. Ред за оценяване на проектните предложения: 24

22. Критерии и методика за оценка на проектните предложения: 26

23. Начин на подаване на проектните предложения: 27

24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване: 29

25. Краен срок за подаване на проектните предложения: 35

26. Адрес за подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения 36

27. Допълнителна информация: 36

27.1. Процедура за уведомяване на кандидати, включени в списъка на предложените за отхвърляне проекти предложения и одобрените кандидати за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ 36

27.2. Процедура за сключване на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ 37

28. Приложения към Условията за кандидатстване: 39

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ: ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020 Г

1. Наименование на програмата:

Програма за развитие на селските райони 2014-2020 (ПРСР) чрез Водено от общностите местно развитие.

2. Наименование на приоритетната ос:

Процедурата се реализира в рамките на СВОМР на МИГ Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана в съответствие със СЦ 10: Устойчиво управление и подобряване на екологичните показатели на горите и постигането на Приоритет 1: Стимулиране трансфера на знания и иновации и повишаване конкурентоспособността на земеделските стопанства.

3. Наименование на процедурата:

Процедура чрез подбор на проектни предложения **№ BG06RDNP001-19.378** по подмярка **8.6 „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти“** от стратегията за ВОМР на МИГ „Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана“

4. Измерения по кодове:

Неприложимо

5. Териториален обхват:

Подходът ВОМР се прилага на територията на селските райони, рибарските райони и други територии със специфични характеристики в зависимост от условията за допустимост на оперативните програми, включени в подхода. Териториите на селските райони са посочени в приложение № 3 на ПМС № 161/2016, тези със специфични характеристики са посочени в приложение № 2 на ПМС № 161/2016, териториите на рибарските райони на ВОМР са посочени в приложение № 1 на ПМС № 161/2016.
Подходът ВОМР не се прилага за населени места, за дейности, подпомагани по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие” от Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г.
Проектите се изпълняват на териториите на МИГ със сключени Споразумения за изпълнение на стратегиите за местно развитие.
Проектите по процедурата следва да бъдат изпълнени на територията на МИГ общини Дряново и Трявна.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:

Прилагането на подхода ВОМР през програмния период 2014–2020 цели постигането на ефект от концентриране на подкрепата върху интервенциите, които имат най-голяма добавена стойност по отношение на преодоляването на икономическите и социалните различия в

развитието на териториите. Подходът ВОМР се прилага „отдолу-нагоре", местните общности формулират, избират и одобряват приоритети и стратегия за развитие на територията и общностите. Основните предизвикателства, свързани с прилагане на ВОМР в програмен период 2014-2020, засягат необходимостта от създаване на заетост (вкл. алтернативна) и използване на местния потенциал за растеж, като се цели подобряване качеството на живот и доходите на местното население.
Главната стратегическа цел (ГСЦ) е насочена към развитие на туризма, занаятите, местния бизнес и социалните услуги на територията. ГСЦ е базирана на направения анализ на потенциала и нуждите от развитие на територията на МИГ. Съобразена е с природо-географските и социо-културни характеристики и възможностите, които предоставя мултифондовото финансиране на стратегията за ВОМР.
В СВОМР Основна цел 2. „Поддържане и възстановяване на екосистемите, устойчиво управление на природните ресурси и биологичното разнообразие на територията“ ще бъде реализирана посредством изпълнението на мерки, финансирани от ПРСР 2014 – 2020г. и ОПОС 2014 – 2020г. Релевантни към ОЦ 2 са Приоритет 6 „Възстановяване, опазване и укрепване на екосистемите и биологичното разнообразие, включително в зони по „Натура 2000“ и Приоритет 7 „Устойчиво развитие и подобряване на екологичната стойност на горите“.

Цел на процедурата:
Мярката цели да се подсигурят средства за подпомагане на недържавните гори, които да могат да запазят освен своята многофункционалност и конкурентоспособността на собствениците си, което да позволи на последните да продължат с устойчивото управление на горите си..

7. Индикатори:

Индикаторите по подмярка 8.6. „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти” от стратегията за ВОМР на МИГ „Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана“ и целевите им стойности, които трябва да бъдат достигнати, са описани в следната таблица:

Индикатори по мярка 8.6. “Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти“			
Индикатор	**Мерна единица**	**Цел до края на стратегията**	**Източник на информация**
1. Индикатори за изпълнение			
Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	5	База данни на МИГ
Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	5	База данни на МИГ
Публичен принос от стратегията за ВОМР	Лева	90 000,00	База данни на

по тази мярка			МИГ
2. Индикатори за резултати			
Проектите оказват обоснован принос върху устойчивото управление на горите	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
Проектите са за преработка на собствени суровини или суровини от местни доставчици	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
Принос на проекта към целите и приоритетите на стратегията	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
Проектите са обвързани с реализирането на други проекти, финансирани по стратегията	брой	1	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
Създадени нови работни места	Брой	2	Документи на проектите, отчети на бенефициентите

Бенефициентите трябва да впишат в проектните си заявления за подпомагане прогнозни стойности за индикаторите, които техният конкретен проект си поставя за цел да постигне. Те трябва да посочат в заявленията си и източниците на информация, от които може да се провери степента на постигане на различните индикатори, които трябва да са официални и проверими. Проектните предложения задължително трябва да имат принос към постигането на поне един от посочените индикатори за резултат в съответствие с обявената от МИГ процедура за подбор на проекти.
Кандидатите следва да попълнят данни за базова и целева стойност по относимите индикатори за изпълнение в съответствие с индикаторите по настоящата процедура и Указанията за попълване на електронен формуляр за кандидатстване.

ВАЖНО: Кандидатите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура чрез подбор посочват информация относно предвижданите за изпълнение индикатори в проектното предложение.

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ (БФП) по процедурата:

Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по процедура за подбор на проектни предложения № **BG06RDNP001-19.378** по подмярка 8.6. „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти" е както следва:

Общ размер на безвъзмездната финансова помощ	Средства от ПРСР 2014 – 2020 г. (ЕЗФРСР)	Национално съфинансиране
90 000.00 лева (100 %)	81 000.00 лева (90 %)	9 000.00 лева (10 %)

9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ БФП за конкретен проект:

Минимален размер на заявената безвъзмездна финансова помощ
5 000.00 лева

Максимален размер на заявената безвъзмездна финансова помощ
45 000.00 лева
Размерът на финансовата помощ по подмярка 8.6. „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти" е до 50 % от допустимите разходи в зависимост от кандидата и проекта.

10. Процент на съфинансиране

Финансови параметри на проектите
Разликата между пълния размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и размера на финансовата помощ, се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

Минимален размер на допустимите разходи	**Максимален размер** на допустимите разходи
10 000.00 лева	90 000.00 лева

11. Допустимост на кандидатите:

11.1 Критерии за допустимост на кандидатите

- Физически и юридически лица и местни поделения на вероизповеданията, собственици на горски територии;

- Общините Дряново и Трявна в качеството си на собственици на горски територии;
- Сдружения на частни собственици на горски територии или общини;
- МСП.

При определянето на едно предприятие за **микропредприятие** се следва дефиницията на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията. За **малки и средни предприятия** се прилагат разпоредбите на Закона за малките и средни предпприятия.

ВАЖНО! За целите на настоящата процедура „едно и също предприятие“ означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:
а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;
б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;
в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт;
г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в т. първа, букви а) — г), посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие.

ВАЖНО!
Кандидатите следва да попълнят задължителната информация по чл. 46, ал. 6 от Наредба 22 от 2015г., както и необходимите за издаване на уникален регистрационен номер от Държавен фонд „Земеделие“ данни във формуляра за кандидатстване (Допълнителна информация).

11.2 Критерии за недопустимост на кандидатите

Не се подпомагат кандидати/ползватели на помощта при наличие на някое от обстоятелствата за отстраняване, когато:
1. са обявени в несъстоятелност или са в производство по несъстоятелност, или са в процедура по ликвидация, или са сключили извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или са преустановили дейността си;
2. имат задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата и/или към община за данъци и/или задължителни вноски за социалното осигуряване, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията; видът и размерът на задълженията следва да са установени с влязъл в сила акт на компетентен орган;

3. са лишени от правото да упражняват определена професия или дейност, установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;
4. чрез измама или по небрежност са предоставили невярна информация, необходима за удостоверяване на липсата на основания за отказ за финансиране, критериите за подбор или изпълнението на договор, установени с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;
5. са сключили споразумение с други лица с цел нарушаване на конкуренцията, когато нарушението е установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;
6. са нарушили правата на интелектуалната собственост, когато нарушението е установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;
7. са опитали, когато нарушението е установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението:
а) да повлияят на лицата с правомощия за вземане на решения или контрол от Разплащателната агенция (РА) и/или Управляващия орган на ПРСР 2014 – 2020 г. (УО), свързано с одобрението за получаване или плащане на финансовата помощ;
б) да получат информация от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол от РА и/или УО, която може да им даде неоснователно предимство, свързано с одобрението за получаване или плащане на финансовата помощ;
8. е установено, че по тяхна вина не са изпълнили задълженията си по договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, договор за концесия за строителство или за услуга, довело до предсрочното им прекратяване, изплащане на обезщетения или други договорни санкции, с изключение на случаите, когато неизпълнението засяга по-малко от 50 на сто от стойността или обема на договорените дейности по договора;
9. са констатирани при проверки, одити или разследвания, проведени от разпоредители с бюджет, Европейската служба за борба с измамите или Европейската сметна палата, значителни недостатъци при спазването на основните задължения по изпълнение на договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, договор за концесия за строителство или за услуга, което е довело до предсрочното им прекратяване, изплащане на обезщетения или други договорни санкции, с изключение на случаите, когато неизпълнението засяга по-малко от 50 на сто от стойността или обема на договорените дейности по договора;
10. е установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, че при изпълнение на договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, договор за концесия за строителство или за услуга са нарушили чл. 118, 128, 245, 301, 302, 303, 304 или 305 от Кодекса на труда;
11. са извършили нередност, която е установена с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършена нередността;
12. имат изискуеми и ликвидни задължения към РА, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията;
13. са включени в системата за ранно откриване и отстраняване по чл. 108 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно

финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L, бр. 298 от 26 октомври 2012 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012“;

14. представляващият кандидата/ползвателя на помощта, негов законен или упълномощен представител, член/ове на управителния му орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, както и лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта:

а) са обект на конфликт на интереси по смисъла на чл. 57 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012;

б) е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с ръководител на РА, УО или със служители на ръководна длъжност в РА или УО;

в) е лице, което е на трудово или служебно правоотношение в РА или УО до една година от прекратяване на правоотношението

г)е лице участвало в оценката на СВОМР на МИГ „Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана“;

д) е осъдено с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитирано, за: участие в организирана престъпна група по чл. 321 и 321а от Наказателния кодекс; подкуп по чл. 301, 302, 302а, 303, 304, 304а, 304б, 304в, 305, 305а, 306 или 307 от Наказателния кодекс; престъпление против финансовата, данъчната или осигурителната система, включително изпиране на пари, по чл. 253, 253а, 253б, 254, 254а, 254б, 255, 255а, 255б, 256, 258, 259, 259а или 260 от Наказателния кодекс; престъпление против стопанството по чл. 219, 220, 221а, 223, 224, 225, 225б, 225в, 226, 227, 227б, 227в, 227г, 227д, 227е, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 234а, 234б, 234в, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 242, 242а, 243, 244, 244а, 245, 246, 247, 248, 248а, 249, 250, 251 или 252 от Наказателния кодекс; престъпление против собствеността по чл. 194, 195, 196, 196а, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 212а, 212б, 213, 213а, 214, 214а, 215, 216, 216а или 217 от Наказателния кодекс; престъпления против народното здраве и против околната среда по чл. 352, 352а, 353, 353а, 353б, 353в, 353г, 353д, 353е; престъпление по чл. 108а от Наказателния кодекс; престъпление по чл. 159а, 159б, 159в или 159г от Наказателния кодекс; престъпление по чл. 172 от Наказателния кодекс; престъпление по чл. 192а от Наказателния кодекс;

е) е лице, за което е налично някое от обстоятелствата по т. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12 или 13.В случаите на кандидати общини не се прилагат изискванията на т. 1, 2 и 11.

Липсата на обстоятелствата по т. 1 – т. 14 се доказва:

1. с декларация към момента на кандидатстване;

2. при издаване на заповед за одобрение на заявлението за подпомагане, подаване на заявка за авансово, междинно и окончателно плащане с удостоверение, издадено от Агенцията по вписванията, или удостоверение за актуално състояние, издадено от съответния съд за обстоятелствата по т. 1, удостоверение от органите по приходите, удостоверение от Агенция „Митници“ и удостоверение от общината по седалището на кандидата/ползвателя на помощта за обстоятелства по т. 2, свидетелство за съдимост за обстоятелства т. 3 и 14, буква „г“, удостоверение от органите на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ за обстоятелствата по т. 10;

Основанията за отстраняване по т. 1 – т. 14 се прилагат до изтичане на следните срокове:

1. определени във влязъл в сила акт на компетентните органи съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

2. пет години от влизането в сила на присъдата по отношение на обстоятелства по т. 14, буква „г“;
3. три години от влизането в сила на акт на компетентните органи съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението, по отношение на обстоятелства по т. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 или 11.
Кандидати/ползватели, за които е налице обстоятелство по т. 1 – т. 14, имат право да представят доказателства при подаване на декларацията или в срока до 10 работни дни от получаване на уведомление от РА за констатираните обстоятелства по т. 1 – т. 14, че са предприели действия за тяхното отстраняване.
Разплащателната агенция одобрява получаването на финансовата помощ, когато представените доказателства са достатъчни, за да се гарантира, че по отношение на кандидатите/ползвателите не е налице някое от обстоятелствата по т. 1 – т. 14.
Изпълнителният директор на РА отказва предоставянето на финансовата помощ, когато е налице някое от обстоятелствата по т. 1 – т. 14 или представените доказателства не са достатъчни, за да се гарантира, че кандидатите/ползвателите не попадат в някое от обстоятелствата по т. 1 – т. 14.

Финансова помощ по мярката не се предоставя на кандидати/ползватели на помощта, които не отговарят на изискванията на чл.18 от Наредба 22/2015 г.

ВАЖНО: Кандидат/получател на помощ и/или негов законен или упълномощен представител може да участва в процедурата за подбор на проекти и да получи безвъзмездна финансова помощ, в случай че отговаря на следните условия:
1. Не е свързано лице по смисъла на § 1, от допълнителните разпоредби на Търговския закон с представляващ по закон и/или пълномощие, с член на управителния или контролен орган на местната инициативна група или с кмета на съответната община на територията на МИГ.
2. Не е член на колективния управителен орган или на контролния орган на МИГ и не е свързано лице с член на колективния управителен орган или на контролния орган на МИГ по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон.
3. Не е свързано лице по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон с друг член на колективния управителен или представляващ по закон и пълномощие член на колективния управителен орган на МИГ и/или на контролния орган на МИГ или представляващ по закон и пълномощие член на контролния орган на МИГ.
Изискванията не се прилагат, когато кандидат/получател на БФП е публичноправна организация по смисъла на § 2, т. 43 от допълнителните разпоредби на Закона за обществените поръчки.

Съгласно Заповед № РД 09-647 от 03.07.2019 г. на Ръководителя на УО на ПРСР 2014-2020 г. кандидатите /собственик, представляващ по закон или пълномощие или управител на юридическо лице, всеки от съдружниците в търговско дружество, всеки член на настоятелството на читалище или всеки член на управителния съвет на юридическо лице с нестопанска цел/ попълват Декларация за липса на свързаност /Приложение №18 към Условията за кандидатстване/.

Не са допустими за подпомагане „големи предприятия" (предприятия, които не изпълняват критериите на чл. 3 от Закона за малките и средните предприятия).

Не се дава предимство, а даденото предимство се отнема, когато РА или друг компетентен орган установи, че кандидатът/ползвателят на помощта е създал изкуствено условията, необходими за получаване на това предимство, в противоречие с целите на европейското право и българското законодателство в областта на допустимите за подпомагане дейности по мярката.

Потенциалните кандидати следва да се запознаят и да попълнят и Декларация за липса на основания за отстраняване по приложение към Заповед № РД 09-365/27.04.2020 г., изменена със Заповед РД09-441/04.06.2020 г. на Зам. министъра на МЗХГ и РУО на ПРСР2014-2020 (съгласно Приложение №17 Декларация по заповед РД09-365 изменена със Заповед РД09-441 от Документи за кандидатстване).

Допълнително, кандидатите следва да имат предвид, че посочените критерии за недопустимост се прилагат кумулативно с критериите за допустимост, изрично посочени в т. 11.1 от Условията за кандидатстване.

12. Допустими партньори:

По настоящата процедура са допустими за финансиране само проекти, които участват индивидуално (съгласно условията за допустимост на кандидатите – т. 11.1), а не съвместно с партньорски и/или други организации.

13. Дейности, допустими за финансиране:

13.1. Допустими дейности

<u>Предоставя се подпомагане за инвестиции в преработка и маркетинг на горски продукти преди индустриалната преработка на дървесината</u>:

1.Преработка и маркетинг на горски продукти, в т.ч.:
- изграждане, придобиване или подобрение на сгради и други недвижими активи необходими за първичната преработка на дървесината, както и закупуването на земя, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта;
- закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване за първична преработка на дървесината, както и други работни операции, предхождащи промишлената преработка, до пазарната цена на актива;
- закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване за преработка на недървесни горски продукти;
2. Инвестиции в подобряване на икономическата стойност на горите, в т.ч.:
- отгледни сечи във високостъблени и семенно възобновени издънкови гори до 40 годишна възраст;

- закупуване или вземането на лизинг на щадящи почвата и ресурсите специализирана горска техника и оборудване за сеч, извоз, товарене и транспорт на дървесина за едно или повече стопанства;
3. Закупуване на земя, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта и не надхвърлят 10 % от общите допустими разходи по проекта.

Допустими разходи:
Разходи за материални инвестиции:
1.Разходи за инвестиции в преработка и маркетинг на горски продукти, в т.ч.:
- изграждане, придобиване или подобрение на сгради и други недвижими активи необходими за първичната преработка на дървесината, както и закупуването на земя, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта;
- закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване за първична преработка на дървесината, както и други работни операции, предхождащи промишлената преработка, до пазарната цена на актива;
- закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване за преработка на недървесни горски продукти;
2. Разходи за инвестиции в подобряване на икономическата стойност на горите, в т.ч.:
- отгледни сечи във високостъблени и семенно възобновени издънкови гори до 40 годишна възраст;
- закупуване или вземането на лизинг на щадящи почвата и ресурсите специализирана горска техника и оборудване за сеч, извоз, товарене и транспорт на дървесина за едно или повече стопанства;
3. Разходи за закупуване на земя, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта и не надхвърлят 10 % от общите допустими разходи по проекта.

Разходи за нематериални инвестиции:
1. Общи разходи свързани със съответния проект за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултантски услуги, консултации за екологична и икономическа устойчивост на проекти, проучвания за техническа осъществимост на проекта. Общите разходи по проекта не могат да надхвърлят 12 % от общия размер на допустимите инвестиции по проекта.
2. Разходи за ноу-хау, придобиване на патентни права и лицензи, разходи за регистрация на търговски марки и процеси необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;
3. Закупуване на софтуер;
4. Разходите за въвеждане на добри производствени практики, системи за управление на качеството и подготовка за сертификация.

Авансови плащания са допустими в размер до 50% от одобрената финансова помощ.

Условия за допустимост:
- Закупуването на оборудване за сеч е допустимо за подпомагане само ако предвиденото устойчиво ползване на дървесина в горите, които стопанисва бенефициента позволява подходящото му ефикасно използване;
- Частните собственици трябва да притежават минимум 0.5 ха горски територии;

- Сдруженията на частните собственици трябва да притежават горски територии с площ минимум 1.0 ха;
- Юридическите лица - частни собственици, са допустими за подпомагане, само ако са регистрирани съгласно българското законодателство и максималното участие на държавата в тях не превишава 25%;
- Общините и техните сдружения трябва да притежават минимум 10 ха гори;
- Кандидатите за подпомагане за инвестиции в преработка и маркетинг на дървесина са допустими за подпомагане само ако преработват не повече от 10 000 куб. м. обла дървесина годишно;
- Кандидатите за подпомагане за инвестиции в преработка и маркетинг на горски продукти, както и закупуване или вземането на лизинг на щадящи почвата и ресурсите специализирана горска техника и оборудване за сеч, извоз, товарене и транспорт на дървесина представят бизнес план за доказване на икономическа жизнеспособност;
- Простото възстановяване на гъстотата на гората или възстановяване на същата гора след окончателна сеч **е недопустимо** за подпомагане;
- Разходите за поддръжка и текущи разходи **не са допустими** за подпомагане по тази мярка.

13.2. Недопустими дейности

Финансова помощ **не се предоставя** за:

● По подмярката НЕ СЕ финансират дейности, които водят до осъществяване на селскостопанска дейност или резултатът от дейността е продукт, включен в Приложение I на Договора за създаване на Европейската общност. Не се предоставя финансова помощ за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници, с изключение на производство на енергия от вторични продукти, отпадъци и остатъци;

● Не се предоставя финансова помощ за хазарт, финансови услуги, изграждане на голф игрища, сектори и дейности, определени за недопустими в Регламент (ЕС) 1407/2013г. на Комисията от 18.12.2013г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за фунскционирането на Европейския съюз към помощта “de minimis”;

● Други дейности извън обхвата на допустимите дейности и непопадащи в приложното поле на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от ЕЗФРСР, Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмния период 2014 – 2020 г. (ПМС 189/2016);

Разходи за финансиране на недопустими дейности **няма** да бъдат възстановявани от ПРСР.

13.3. Допустими проекти

Общи изисквания:

Проектите се подпомагат, ако:

- са в съответствие с хоризонталните политики на ЕС;

- дейностите, включени в проектите, с които ще се кандидатства по тази процедура, водят до постигане на заложените цели в одобрената стратегия за местно развитие и до постигане на целите на подхода ВОМР;

- дейностите по проекта се осъществяват на територията на действие на МИГ Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана;

Подпомагат се проекти, за които са проведени съгласувателните процедури по реда на Закона за опазване на околната среда, Закона за защитените територии и/или Закона за биологичното разнообразие със съответния компетентен орган по околна среда и по реда на Закона за културното наследство с Министерството на културата за защитените територии за опазване на културното наследство.

За да подлежат на подпомагане кандидатите представят **бизнес план** (*по образец съгласно Приложение № 7а (и 7б) от документите за попълване)*, който съдържа подробно описание на планираните инвестиции и дейности, и доказва икономическата жизнеспособност на проекта и стопанството за 5 годишен период, а в случаите на инвестиции за строително-монтажни работи – за 10 годишен период.

Бизнес планът трябва да показва подобряване на дейността на кандидата, както и постигането на показателите от бизнес плана.

Бизнес планът трябва да води до постигане на една или повече от целите на мярката и да е в съответствие с принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност.

Проектите се изпълняват върху имот - собственост на кандидата, а когато имотът не е собственост на кандидата, към проектите се прилагат документи за:

1. учредено право на строеж върху имота за срок не по-малко от 6 г., считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане, когато е учредено срочно право на строеж – в случай на кандидатстване за разходи за строително-монтажни работи за възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради, дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства, за които се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията;

2. документ за ползване на имота за срок не по-малко от 6 г., считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане – в случай на кандидатстване за разходи за закупуване на нови машини, оборудване, обзавеждане, възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради, дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията.

Към проектите, включващи **разходи за строително-монтажни работи**, се прилагат:

а) архитектурно заснемане на обекта/съоръжението и/или архитектурен план на сградата, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява, когато за предвидените строително-монтажни работи не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно Закона за устройство на територията;

б) одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза "Технически проект" или "Работен проект (работни чертежи и детайли)" в съответствие с изискванията на Закона за устройство

на територията и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (обн., ДВ, бр. 51 от 2001 г.);

в) подробни количествени сметки за предвидените строително-монтажни работи, заверени от правоспособно лице;

г) разрешение за строеж, *когато издаването му се изисква съгласно ЗУТ*;

д) становище на главния архитект, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж, *когато издаването му не се изисква съгласно ЗУТ*;

е) съгласуване с Министерството на културата по реда на ЗКН за инвестиционен проект, който включва/т обект/и недвижими културни ценности *(когато е приложимо).*

Проектите, които включват разходи за премествaеми обекти, се придружават с разрешение за поставяне, издадено в съответствие със ЗУТ.

В случаите на проекти, предвиждащи закупуване на машини и оборудване за първична обработка на дървесина, се прилагат **технологичен проект, схема и описание на технологичния процес с посочен капацитет по видове продукция,** която ще се произвежда в резултат на изпълнение на инвестициите по проекта.

Дейностите и инвестициите по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/ инвестицията съгласно българското законодателство, се подпомагат само ако са представени съответните **лицензи, разрешения и/ или документ, удостоверяващ регистрацията**.

Не се подпомагат проекти:

1. за които има постановен административен акт по реда на Закона за опазване на околната среда и/или по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие за неодобряване осъществяването/несъгласуване на инвестиционното предложение/плана/програмата/ проекта или за прекратяване на процедурата, включително и поради недопустимост спрямо режими, определени в утвърдени планове за управление на речните басейни;

2. които се извършват на терени, които подлежат на рекултивация съгласно чл. 11, ал. 1 от Закона за опазване на земеделските земи и не се изпълняват мерките, предвидени в проекта по чл. 11, ал. 2 или 3 от същия закон;

3. по които дейностите, включени в проектите, са били физически започнати и/или извършени преди подаване на заявлението за подпомагане, независимо дали всички свързани плащания не са извършени;

4. които след изпълнение на дейностите по проекта няма да доведат до използване на обекта на инвестицията по предназначение и/или въвеждане на обекта на инвестицията в експлоатация в случаите, когато това е задължително съгласно Закона за устройство на територията и подзаконовите актове за неговото прилагане;

14. Категории разходи, допустими за финансиране:

14.1. Нормативна база

Разходите, допустими за финансиране, трябва да отговарят на разпоредбите на:

- Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ);

- Постановление № 189 от 28 юли 2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 - 2020 г.;

- Наредба № 22 от 2015 г. за прилагане подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие" от мярка 19 Водено от общностите местно развитие на Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.;

- Постановление № 161 на Министерския съвет от 2016 г. за определяне на правила за координация между управляващите органи на програмите и местните инициативни групи, и местните инициативни рибарски групи във връзка с изпълнението на подхода „Водено от общностите местно развитие" за периода 2014 - 2020 г.;

- Закон за обществените поръчки;

- Законови и подзаконови нормативни актове от приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство.

14.2. Общи условия за допустимост на разходите

За да бъдат допустими разходите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ трябва да отговарят на следните условия:

1/ Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на принципите за добро финансово управление – икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства.

2/ Да бъдат извършени след датата на подаване на проектното предложение с изключение на разходите за предпроектни проучвания, такси, възнаграждение на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г.

3/ За разходите да е налична адекватна одитна следа, включително да са спазени изискванията за съхраняване на документите по чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013г.

4/ Да са действително извършени и платени (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на ДДС), по банков път или в брой, не по-късно от датата на подаване на междинния/финалния отчет по проекта от страна на бенефициента/партньора/ите. Разходи, подкрепени с протоколи за прихващане, не се считат за допустими.

5/ Да са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система.

6/ Да могат да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от оригинални разходооправдателни документи.

7/ Да са за реално доставени продукти и извършени услуги

При предоставяне на безвъзмездна финансова помощ ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи", описани във Формуляра за кандидатстване. Бюджетът представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на допустимите разходи.

По време на оценката на проектните предложения е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат промяна в бюджета. Възможните изменения на бюджета **не могат** да доведат до увеличаване на сумата на исканата безвъзмездна помощ по настоящата процедура.

Бюджетът (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) трябва да отразява допустимите разходи, които са свързани с изпълнението на проекта.

ВАЖНО! Данък върху добавената стойност е недопустим разход за даден проект, освен в случаите на данък върху добавената стойност, който не е възстановим съгласно националното законодателство. Разходите за възстановим ДДС няма да се считат за собствено съфинансиране от страна на бенефициента. Задължително изискване е ДДС за всяка допустима дейност или към всеки допустим разход по проект да се разпише в отделен ред към перо „Невъзстановим ДДС (ако е приложимо) към точка 5. Бюджет" от Формуляра за кандидатстване. В случай, че ДДС се отнася за недопустима дейност или недопустим разход, то той следва да се посочи в раздел „Недопустими разходи" в т. 5. „Бюджет" от Формуляра за кандидатстване.

При кандидат – община разходите за ДДС **не се заявяват** в проектното предложение. Съгласно чл. 86 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., разходите за ДДС на общините с одобрени проекти по Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. се изплащат от ДФ „Земеделие".

14.3. Допустими категории разходи

Допустими за финансиране са категориите разходи за проекти към стратегията за ВОМР, съгласно чл. 20 от Наредба № 22 от 14.12.2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие" на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., издадена от Министъра на земеделието, храните и горите, обн., ДВ, бр. 100 от 18.12.2015 г., в сила от 18.12.2015 г., *изм. и доп. ДВ. бр.38 от 20 Май 2016г. , изм. и доп. ДВ. бр. 69 от 25 Август 2017 г.* (Наредба № 22).

Допустимите разходи по подмярка 8.6, съгласно СВОМР на МИГ Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана са свързани с допустимите дейности, описани в т. 13.1:

Допустими разходи:
Разходи за материални инвестиции:
1.Разходи за инвестиции в преработка и маркетинг на горски продукти, в т.ч.:

- изграждане, придобиване или подобрение на сгради и други недвижими активи необходими за първичната преработка на дървесината, както и закупуването на земя, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта;
- закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване за първична преработка на дървесината, както и други работни операции, предхождащи промишлената преработка, до пазарната цена на актива;
- закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване за преработка на недървесни горски продукти;

2. Разходи за инвестиции в подобряване на икономическата стойност на горите, в т.ч.:
- отгледни сечи във високостъблени и семенно възобновени издънкови гори до 40 годишна възраст;
- закупуване или вземането на лизинг на щадящи почвата и ресурсите специализирана горска техника и оборудване за сеч, извоз, товарене и транспорт на дървесина за едно или повече стопанства;

3. Разходи за закупуване на земя, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта и не надхвърлят 10 % от общите допустими разходи по проекта.

Разходи за нематериални инвестиции:

1. Общи разходи свързани със съответния проект за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултантски услуги, консултации за екологична и икономическа устойчивост на проекти, проучвания за техническа осъществимост на проекта. Общите разходи по проекта не могат да надхвърлят 12 % от общия размер на допустимите инвестиции по проекта.
2. Разходи за ноу-хау, придобиване на патентни права и лицензи, разходи за регистрация на търговски марки и процеси необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;
3. Закупуване на софтуер;
4. Разходите за въвеждане на добри производствени практики, системи за управление на качеството и подготовка за сертификация.

Общите разходи по проекта не могат да надхвърлят 12 % от общия размер на допустимите инвестиции по проекта., а само разходите за попълване на бизнес план (финансов анализ), извършване на предпроектни проучвания и окомплектоване на пакета от документи и консултантски услуги, свързани с изпълнението, и отчитане на дейностите по проекта до изплащане на помощта не следва да надхвърлят 5 на сто от стойността на допустимите разходи (в съответствие с точка 8 (Общи условия) на ПРСР за периода 2014-2020 година).

14.4 Недопустими разходи

Финансова помощ НЕ СЕ предоставя за разходи, посочени в чл. 21 от Наредба №22 от 14 декември 2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 “Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014-2020 г.

Недопустими разходи, съгласно чл. 21, ал.1 от Наредба 22:

1. определени като недопустими в ПМС № 189 от 2016 г.;

2. за инвестиция или дейност, получила финансиране от друг ЕСИФ;

3. за придобиването на товарни автомобили за сухопътен транспорт съгласно чл. 3, т. 2 и 3 от Наредба 22, както и други, за които са посочени ограничения в Регламент № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ, L 352/1 от 24 декември 2013 г.);

4. определени като недопустими в указанията по § 3 от заключителните разпоредби на ПМС № 161 за общите изисквания към стратегиите, които ще се финансират по съответните програми.

Недопустими разходи, съгласно чл. 21 ал.2 и ал.3 от Наредба 22:

1. за лихви по дългове;

2. за закупуването на незастроени и застроени земи с пазарна стойност над 10 на сто от общите допустими разходи за съответната операция;

3. за обикновена подмяна и поддръжка;

4. за лихви и комисиони, печалба на лизинговата компания, разходи по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи по лизингов договор;

5. за лизинг освен финансов лизинг, при който получателят на помощта става собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на искане за междинно или окончателно плащане за същия актив;

6. за режийни разходи;

7. за застраховки;

8. за закупуване на оборудване втора употреба;

9. извършени преди 1 януари 2014 г.;

10. за принос в натура;

11. за инвестиции в селското стопанство - закупуване на права за производство и плащане, закупуване на животни, закупуване на едногодишни растения и тяхното засаждане;

12. за инвестиция, за която е установено, че ще оказва отрицателно въздействие върху околната среда;

13. извършени преди подаването на проектното предложение, независимо дали всички свързани плащания са извършени, с изключение на разходите за предпроектни проучвания, такси, възнаграждение на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г.;

14. за строително-монтажни работи и за създаване на трайни насаждения, извършени преди посещение на място от МИГ;

15. надвишаващи определените по реда на чл. 41 от ПМС № 189 референтни разходи;

16. определени като недопустими в мярка 8.6 от ПРСР 2014 - 2020 г., извън посочените в т.1-15;

17. не се предоставя финансова помощ по финансиран изцяло или частично от ЕЗФРСР проект за закупуване на транспортни, включително превозни средства, освен когато са допустими за финансиране съгласно наредбите по прилагане на съответните мерки/подмерки на ПРСР 2014 - 2020 г. и са оборудвани за целите на инвестицията;

18. не се предоставя финансова помощ за изграждане и обновяване на места за настаняване с повече от 20 помещения за настаняване и стойност на финансовата помощ над 50 000 лв. с включен ДДС по проект, финансиран изцяло или частично от ЕЗФРСР, или ако не са спазени изискванията на чл. 79, ал. 2.

15. Допустими целеви групи:

Неприложимо

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи:

МИГ „Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана“ осъществява контрол върху предоставянето на държавни помощи съгласно разработените **Указания за приложимия режим на държавни помощи** по мерки, финансирани от Програмата за развитие на селските райони 2014 - 2020 г. в стратегията за Водено от общностите местно развитие (приложение към заповед № 09-770 от 03.10.2017 г. на МЗХГ).

Подкрепата по **мярка 8.6. „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти“** се предоставя за: инвестиции в преработка и маркетинг на горски продукти преди индустриалната преработка на дървесината.

В т. 13 „Елементи, необходими за оценка на държавните помощи“ от ПРСР 2014 – 2020 г. по отношение на тази подмярка е записано, че подпомагането ще се предоставя в съответствие с Регламент (ЕС) № 702/2014.

Финансовото подпомагане по дейността попада в обхвата на чл. 41 от Регламент (ЕС) № 702/2014 и се определя като **помощ.**

Съгласно чл. 41 от Регламент (ЕС) № 702/2014 тази помощ е определена като съвместима с вътрешния пазар по смисъла на чл. 107, параграф 3, буква „в“ от ДФЕС и е **освободена от задължението за уведомяване** по чл. 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2 – 11 от този член и в глава I.

България, като държава-член е спазила изискването на чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 702/2014 и е получила идентификационен номер на помощта - SA.50793 (2018/XA).

Кандидатите представят декларация за размера на получените държавни помощи (по образец Приложение № 11 от документи за попълване към Условията за кандидатстване).

17. Хоризонтални политики:

По настоящата процедура следва да е налице съответствие на проектните предложения със следните водещи общи принципи на хоризонталните политики на ЕС:

1. ***Равенство между половете и липса на дискриминация:***
Равните възможности за жените и мъжете са основен хоризонтален приоритет на Европейската Общност. Равнопоставеността между жените и мъжете и избягването на дискриминацията са съблюдавани още в етапа на разработване на Стратегията за водено от общностите местно развитие и ще бъдат последователно спазвани в процеса на нейното прилагане по отношение на членство в МИГ, достъп до информация, кандидатстване и подбор на проекти, равни възможности за включване в дейности. България е подписала всички основни документи, гарантиращи правата на човека. Гражданството в ЕС дава право на защита от дискриминация, основаваща се на пол, расов или етнически произход, религиозна принадлежност или вярвания, увреждания, възраст или сексуална ориентация. Това право е залегнало в Хартата на основните права на ЕС. Принципът на превенцията на дискриминация, посочен в Европейските директиви, означава предотвратяване на неблагоприятно третиране на лице на основата на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други мнения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация, спрямо третиране на друго лице при сравними, сходни обстоятелства. Този принцип е приложен по време на подготовката на СВОМР на МИГ Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана. В условията на прилагането на подмярка 8.6, предназначена за бенефициенти от територията, както и при подбор на участници в дейностите с местната общност заляга и ще бъде съблюдаван хоризонталният принцип на превенция на дискриминация. При разкриването на работни места в рамките на проектите също ще се изисква да бъде прилаган принципът за превенция на дискриминация.
2. ***Устойчиво развитие (защита на околната среда):***
В прилагането на СВОМР заляга и ще бъде спазван хоризонталният принцип за устойчиво развитие и защита на околната среда. ”Устойчивото развитие" се определя като намирането на баланс между опазването на околната среда, икономическия прогрес и социалното развитие. В подготовката на СВОМР е приложен принципът на устойчивото развитие, който следва да гарантира постигането на целите на сегашните поколения без нанасяне на щети и рискове за следващите поколения, свеждане до минимум на неблагоприятните ефекти от човешката дейност и използване на природните ресурси по начин, който гарантира тяхното последващо самовъзстановяване. Принципът обвързва икономическата с екологичната ефективност, вкл. природното равновесие, както и със социални въпроси, свързани със стопанските и природните условия на живот: заетост, достъп до опазена и здравословна природна среда, отговорно и споделено управление, както и намаляване и елиминиране на неустойчивите модели на производство и потребление. Ще се насърчават проекти, които добавят стойност, като допринасят за устойчиво развитие и защита на околната среда. В консултирането и мониторинга по изпълнение на проектите ще се наблюдава приносът им за устойчиво развитие и съхраняване на околната среда и своевременно ще се предприемат мерки за корекция, ако е необходимо.

3. ***Насърчаване на заетостта и конкурентоспособността:***
Участието и проучените нагласи на заинтересованите страни на територията в процеса на подготовка на СВОМР предполага значителен брой изпълнени проекти, което ще доведе до разкриване на нови работни места на територията. При подбора на проекти, които да бъдат финансирани чрез стратегията, МИГ " МИГ Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана" ще се стреми да подпомага диверсификацията на местната икономика, с акцент върху ефективно земеделие и високотехнологични, иновативни и екологосъобразни производства, които водят до разкриване на разнообразни и привлекателни работни места.
4. ***Съответствие с програмите на Структурните фондове:***
Чрез планираните цели, приоритети, цели и мерки СВОМР кореспондира пряко със:
„Стратегията Европа 2020“, която е най-общата рамка за развитието на Европейския съюз до края на текущото десетилетие. Същностната задача пред страните членки на ЕС е преодоляване на съществуващите проблеми, породени от сериозната криза и провокиране нов икономически растеж, който трябва да бъде по-интелигентен, по-устойчив и по-приобщаващ. Стратегията подчертава значението на иновациите, осъзнаването на екологичните проблеми и преодоляването на социалните неравенства, като фактори за постигането на балансирано европейско развитие.
Националната програма за развитие „България 2020" е програмен документ, поставящ рамката и насоките за подготовка на останалите стратегически документи в България. „България 2020" изразява залагането на приоритетите на стратегията „Европа 2020" в границите на страната и е насочена към осигуряването на балансирано социално-икономическо развитие в България при ускоряване на икономическия растеж и повишаване на жизнения стандарт в дългосрочен план. Фокусът е върху развитието на образованието и здравеопазването, по-високи равнища на заетостта, инфраструктурни подобрения, приложение на иновативни подходи в икономиката, възстановяване на аграрния сектор.
Националната стратегия за регионално развитие пренася общата Кохезионна политика на ЕС на национално ниво. Тя цели намаляване на неравенствата между отделните региони, области и общини в страната за периода 2012 – 2020 г., като очертава подходи и средства за координация между управлението на различните сектори и условия за реализация на НПР БГ 2020. Целите и приоритетите на НСРР акцентират значението на малкия и среден бизнес и подобряването на социалната и техническата инфраструктура при съхраняване на природното и културно наследство. НСРР поставя целевата „триада" – икономическо, социално и териториално сближаване на европейско, национално и регионално ниво във фокуса на политиката за регионално развитие за периода 2014-2020. **Главна стратегическа цел на НСРР** е: „Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие, базирано на използване на местния потенциал и сближаване на районите в икономически, социален и териториален аспект."
Програмите на Структурните фондове на ЕС допринасят за изпълнението на Стратегията„Европа 2020" на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и за постигането на икономическо, социално и териториално сближаване. Стратегията „Европа 2020" има 5 водещи цели: трудова заетост, иновации, климатични промени и енергия, образование, бедност и социално изключване.
Стратегията за ВОМР на териториите на община Дряново и община Трявна е базирана на **Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.,** която в съответствие с политиките на ЕС за този период има три цели:

• Повишаване на конкурентоспособността на селското стопанство и жизнеспособността на стопанствата, за повишаване на доходите на производителите и осигуряване на доставката на качествени хранителни продукти;
• Опазване на екосистемите и устойчиво управление и използване на природните ресурси в земеделието, горското стопанство и хранителната промишленост;
• Социално-икономическо развитие на селските райони, осигуряващо нови работни места, намаляване на бедността, социално включване и по-добро качество на живот.
Разработената Стратегия се съобразява с тези цели, като ги адаптира на местно ниво, съобразно проучените потребности и нужди и направения анализ, който дава посоката на развитие, а именно инвестиции в икономиката – модерно и конкурентно земеделие, вкл. биологично земеделие, екологосъобразни и иновативни, енергийно ефективни производства за създаване на работни места и доходи; повишаване на качеството на живот в населените места чрез инвестиции за благоустрояване на обществените пространства и сгради, както и повишаване качеството на публичните услуги**.**
5. Релевантност - избраните операции следва да допринасят за изпълнението на индикаторите за продукт и резултат.
Кандидатите представят информация за съответствието на проектното предложение с посочените принципи в т. 11 от Формуляра за кандидатстване. Прилагането на заложените в проекта принципи ще се проследява както на етап оценка на проектните предложения, така и на етап изпълнение на проектите. Прилагането на заложените в проекта принципи ще се проследява както на етап оценка на проектните предложения, така и на етап изпълнение на проектите.

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта:

Съгласно чл. 75 от Наредба № 22, одобреният проект за финансиране от ЕЗФРСР се изпълнява в срок до тридесет и шест месеца.
Крайният срок за изпълнение и отчитане на проект към СВОМР на МИГ „Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана“ не може да бъде след 30 юни 2025 г.

19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

21. Ред за оценяване на проектните предложения:

Оценка на проектни предложения по процедурата се извършва в ИСУН, съгласно условията и реда посочени в Минималните изисквания към реда за оценка на проектни предложения към СВОМР по чл.41, ал.2 от ПМС 161/2016 г.

Оценката се извършва от Комисия за подбор на проектни предложения в срок до 30 работни дни от крайния срок на приема. Комисията за подбор на проектни предложения е

съставена от: председател без право на глас, секретар без право на глас, нечетен брой членове с право на глас – не по-малко от трима и резервни членове – не по-малко от трима, като състава и числеността на комисията се определя със заповед на председателя на Управителния съвет на МИГ.

В работата на комисията могат да участват и наблюдатели по предложение на УО на ПРСР. При необходимост работата на комисията се подпомага и от помощник-оценители, които не са членове на КППП и чиято дейност се ограничава до етапите на оценка, определени в заповедта за назначаване на КППП.

Оценката на проектните предложения включва:

1. Оценка на административното съответствие и допустимостта;
2. Техническа и финансова оценка.

Оценката на административното съответствие и допустимостта (включваща и проверка за основателността на предложените разходи) се извършва от двама членове на комисията. При необходимост те се подпомагат от помощник-оценители, които извършват проверка на място за проекти със заявено СМР, проверка за изкуствено създадени условия и други дейности по оценката, възложени им със заповедта за назначаване на КППП. При проверка на място за проекти със заявено СМР, кандидатите се уведомяват предварително от КППП за предстоящото посещение. Констатациите от извършеното посещение на място се отразяват в Контролен лист за посещение на място, който се предоставя на КППП.

Когато при оценката за административно съответствие и допустимост се установи липса на документи и/или друга нередовност, комисията изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя 7-дневен срок за тяхното отстраняване. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение.

Въз основа на извършената оценка на административно съответствие и допустимост комисията изготвя списък на проектните предложения, които не се допускат до техническа и финансова оценка. В списъка се посочват и основанията за недопускане. Списъкът се публикува на интернет страницата на МИГ и в ИСУН 2020, а за недопускането се съобщава на всеки от кандидатите, включени в списъка по реда на чл. 61 от АПК. На кандидатите, които не преминават проверката за АСД се изпращат писма за отказ.

Техническата и финансова оценка на всяко проектно предложение е оценка по същество на проектните предложения, която се извършва от двама членове на комисията. При необходимост те се подпомагат от помощник-оценители. Окончателната оценка е средноаритметично от оценките на двамата оценители. При разлика между двете оценки от повече от 20 на сто от максималната възможна оценка председателят на комисията възлага оценяването на трето лице – член на комисията с право на глас. Окончателната оценка е средноаритметично от оценката на третото лице и по-близката до неговата от първите две оценки. Окончателната оценка се оформя от оценката на третия оценител само в случаите, когато тя е средноаритметично от оценките на другите двама.

Когато проектното предложение е оценено от двама членове на комисията и едната оценка е по-ниска от минимално допустимата оценка за качество по процедурата, а другата оценка – по- голяма или равна на нея, председателят на комисията възлага оценяването на трето лице – член на комисията с право на глас. Окончателната оценка е средноаритметично

от оценката на третото лице и сходната с неговата по отношение на праговете от първите две оценки.

При оценката на проектните предложения комисията може да изисква допълнителна пояснителна информация от кандидата като определя 7-дневен срок за предоставянето ѝ. Тази възможност не може да води до подобряване качеството на проектното предложение и до нарушаване на принципите по чл. 29, ал.1, т. 1 и 2 от ЗУСЕСИФ.

***Забележка:**

В случай, че в отделните етапи на оценка комисията за подбор на проектни предложения изисква допълнителна пояснителна информация от кандидата, кореспонденцията с кандидата ще се извършва през системата ИСУН 2020 чрез профила на кандидата и асоциирания към него електронен адрес на потребителя.

Техническият процес свързан с представянето на допълнителна информация/документи е описан в Ръководството за потребителя за модул "Е-кандидатстване" в ИСУН 2020.

Кандидатът няма право да представя на комисията други документи освен липсващите и тези за отстраняване на нередовностите.

Работата на Комисията за подбор на проектни предложения приключва с оценителен доклад, който се генерира в ИСУН. Оценителният доклад се подписва от председателя, секретаря и от всички членове на комисията.

Оценителният доклад и възраженията по него са уредени в чл.44, ал.3-6 и чл. 45 на ПМС № 161 от 2016 г.

Оценителният доклад се одобрява от УС на МИГ в срок до 5 работни от приключване работата на комисията.

В срок до 5 работни дни от одобряване на оценителния доклад от УС, МИГ прикачва в ИСУН 2020 всички документи, свързани с процеса на оценка (вкл. и доклада) и уведомява ДФЗ за това.

МИГ уведомява кандидатите, чиито проектни предложения не са одобрени или са частично одобрени (където е приложимо) в срок до 5 работни дни от одобряване на оценителния доклад от УС на МИГ.

22. Критерии и методика за оценка на проектните предложения:

Критерии за избор на проекти:

8.6.	**Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти**	точки
1	Проектът предвижда въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии и иновации в преработвателната промишленост – макс.10 т. *1.1.Инвестициите водят до повишаване на енергийна ефективност с мин. 10% на предприятието - 5 т.* *1.2.Иновации според % иновации: над 30% - 5 т.;*	10
2	Проектът е на територията на община с висока лесистост (от 30% до 60% и над 60%, като се дава приоритет на по-високия процент) – макс. 10 т.;	10

	- *от 30% до 60% - 5 т.* - *над 60% - 10 т.*	
3	Проектът е за инвестиция за техника, която притежава валиден сертификат за съответствие с одобрения тип – 10 т.	10
4	Проектът е за преработка и е с подсигурена собствена или договорена суровина от местни доставчици – 15 т. - *над 50% - 10 т.;* - *над 85 % - 15 т.*	15
5	Проектът осигурява устойчива заетост в селските райони – макс. 15 т. - *за едно работно място – 5 т.;* - *за две и повече раб. места - 10 т;* - *осигурява заетост за социално слаби и/или маргинализирани групи – 5т.*	15
6	Проектът включва дейности за опазване на околната среда – 10 т.	10
7	Оценка на кандидата (наличие на документ, доказващ подходяща квалификация, и/или участие в семинар или друго обучително мероприятие) – 10 т.	10
	ОБЩО:	**80**

За да бъде предложено за финансиране едно проектно предложение, общата крайна оценка на етап техническа и финансова оценка трябва да е равна на или по-голяма от **5 точки.** (минимално допустима оценка за качество на проектните предложения).

23. Начин на подаване на проектните предложения:

Производството по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор започва в деня на публикуването на обява за откриване на процедурата чрез подбор в ИСУН. Безвъзмездна финансова помощ по подмярка 8.6 „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти" се предоставя по реда на ЗУСЕСИФ и съобразно настоящите условия за кандидатстване.

Кандидатите могат да зададат допълнителни въпроси и да искат разяснения във връзка с Условията за кандидатстване до 3 седмици преди крайния срок за подаване на проектни предложения. Допълнителни въпроси могат да се задават в ИСУН 2020 чрез модул "Електронно кандидатстване", процедура BG06RDNP001-19.378, Мярка 8.6 „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти", "Разяснения по процедурата". Разясненията се дават по отношение на условията за

кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на проектните предложения и са задължителни за всички кандидати. Разясненията се публикуват на електронната страница на МИГ и в ИСУН2020 до две седмици преди изтичане на крайния срок за кандидатстване.

С квалифициран електронен подпис, наричан по-нататък „КЕП“, кандидатът подписва единствено електронния формуляр, което удостоверява достоверността на всички приложени документи.

Проектните предложения по всяка от процедурите, обявени от МИГ, се подават от кандидата[1] или от упълномощено от него лице[2] единствено и изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран Формуляр за кандидатстване и придружителните документи чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) **http://eumis2020.government.bg/** единствено с използването на **Квалифициран електронен подпис** (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: **https://eumis2020.government.bg**

Задължително изискване е всеки кандидат да посочи имейл адрес, който е създаден специално за периода на кандидатстване към стратегията за местно развитие, или да използва друг общ имейл адрес, а не личен електронен адрес, с който да се регистрира и да влиза в ИСУН 2020. Този имейл адрес се извлича автоматично и съответно ще се визуализира в полето E-mail в т. 2. „Данни за кандидата“ от Формуляра за кандидатстване. Този имейл адрес не трябва да се променя в периода на кандидатстване и оценка до момента на сключване на Административен договор за предоставяне на БФП.

МИГ дава инструкции относно изискванията за изготвяне на проектното предложение по всяка процедура в примерните Указания за електронно кандидатстване към Условията за кандидатстване.

Проектното предложение се изготвя от кандидата съгласно посочените инструкции.

Изискващите се съгласно т. 24 от Условията за кандидатстване придружаващи документи към Формуляра за кандидатстване се подават изцяло електронно. Посочените документи се описват в т. 12 от Формуляра за кандидатстване преди подаването му. Всички документи се представят на български език без корекции. Документ, чийто оригинал е на чужд език, се представя и в превод на български език. Подготовката и подаването на проектното предложение в ИСУН 2020 се извършва след регистрация чрез имейл и парола, избор на обявена от МИГ процедура за кандидатстване от „Отворени процедури“ и създаване на ново проектно предложение. Изключително важно е относимите документи да съдържат цялата необходима информация

[1] За целите на процедурите под „лице с право да представлява кандидата“ следва да се разбира официален представител на предприятието. КЕП с титуляр и автор - физическото лице, което е официален представител на кандидата или КЕП с титуляр юридическото лице-кандидат, като автор на подписа в този случай следва да е официалния представител на предприятието-кандидат

[2] КЕП с титуляр и автор - упълномощеното физическо лице или КЕП с титуляр юридическото лице-кандидат, като автор на подписа в този случай следва да е упълномощеното физическо лице или КЕП с титуляр юридическо лице, различно от кандидата, но изрично упоменато в представеното към проектното предложение пълномощно, като автор на подписа в този случай следва да е упълномощеното физическо лице.

При упълномощаване следва да се приложи изрично нотариално заверено пълномощно, подписано с КЕП от лице с право да представлява кандидата, а в случай че кандидатът се представлява заедно от няколко физически лица, пълномощното се подписва с КЕП от всички от тях. От текста на пълномощното следва да става ясно, че лицето/лицата с право да представляват кандидата упълномощават пълномощника да подаде от тяхно име проектното предложение.

ВАЖНО! Проектното предложение е препоръчително да се подава от профила на кандидата, не от друг профил, тъй като впоследствие ще бъде използван именно този профил за комуникация и за отстраняване на забелязани неточности по време на оценката на проектните предложения. По време на етап „Оценка на проектно предложение“ комуникацията с кандидата и редакцията на забелязани неточности по подаденото проектно предложение се извършват електронно чрез профила на кандидата в ИСУН 2020, от който е подаден съответния проект и промени на посочения профил (вкл. промяна на имейл адреса, асоцииран към съответния профил) **са недопустими**.

До приключването на работата на Комисия за подбор кандидатът има възможност да оттегли своето проектно предложение като подаде писмено искане, като това обстоятелство се отбелязва от потребител на ИСУН със съответните права.

Комисията за подбор оценява само Формуляра за кандидатстване и изискуемите на етап кандидатстване документи.

24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:

ВАЖНО: За целите на процедурите за подбор на проекти в изпълнение на подхода ВОМР под „лице с право да представлява кандидата“ следва да се разбира официален представител на кандидата.
Кандидатите по процедурата за безвъзмездна финансова помощ следва да представят към Формуляра за кандидатстване по изцяло електронен път чрез ИСУН 2020 следните документи:

24.1. Общи документи

1. Формуляр за кандидатстване, попълнен електронно в ИСУН2020 и подписан с КЕП;
2. Нотариално заверено изрично пълномощно (*в случай че проектното предложение не се подава лично от кандидата, а за кандидат - община - заповед на кмета)*, подписано с КЕП на упълномощеното лице. Представя се във формат „pdf”;
3. Таблица за допустимите инвестиции, подписана от кандидата и сканирана, както и във формат „xls“ или „xlsx“ *(по образец, Приложение № 1 от документи за попълване)*. Представя се във формат „pdf” и „xls“ или „xlsx”;
4. Декларация данни НСИ съгласно Приложение № 8 към чл. 24, ал. 1, т. 21 от Наредба № 22 *(Приложение №2 от документи за попълване – само за образец)* - декларира се електронно във Формуляра за кандидатстване, чрез поставяне на отметка, в ИСУН2020;
5. Декларация по чл. 19 и 20 от Закона за защита на личните данни съгласно Приложение № 12 към чл. 47, ал. 2, т. 2 от Наредба № 22 *(Приложение №3 от документи за попълване– само за образец)* - декларира се електронно във Формуляра за кандидатстване, чрез поставяне на отметка, в ИСУН2020;

6. Декларация за липса на основания за отстраняване по приложение към Заповед № РД 09-365/27.04.2020 г., изменена със Заповед РД09-441/04.06.2020 г. на Зам. министъра на МЗХГ и РУО на ПРСР2014-2020 – Приложение №17 от документи за кандидатстване. Представя се във формат "pdf";
7. Свидетелство за съдимост на всички лица, с право да представляват кандидата (независимо от това дали заедно и/или поотделно, и/или по друг начин), издадено не по-рано от 3 месеца преди датата на представянето му - оригинал или копие, заверено от кандидата. Представя се във формат „pdf";
8. Удостоверение издадено от Национална агенция по приходите, че кандидатът няма просрочени задължения- набавя се служебно;
9. Декларация по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ *(по образец, Приложение № 4 от документи за попълване)*. Представя се във формат „pdf";
10. Декларация за липса или наличие на двойно финансиране по проекта от представляващия/те кандидата *(по образец, Приложение № 5 от документи за попълване)*. Представя се във формат „pdf";
11. Декларация за нередности от представляващия/те кандидата *(по образец, Приложение № 6 от документи за попълване)*. Представя се във формат „pdf";
12. Бизнес план *(по образец, Приложение № 7а от документите за попълване)* с подпис/и, печат на всяка страница и сканиран. Представя се във формат „pdf";
13. Таблиците от бизнес плана *(по образец, Приложение № 7б от документите за попълване)*. Представят се във формат „xls" или „xlsx";
14. Декларация по чл. 4а, ал. 1 ЗМСП *(по образец, утвърден от министъра на икономиката, Приложение № 8 и Справка Приложение № 9 от документи за попълване)* с подпис/и, печат и сканирани. Представят се във формат „pdf"
15. Декларация за липса на изкуствено създадени условия и/или наличие на функционална несамостоятелност от кандидата *(по образец, Приложение № 10 от документи за попълване)*. Представя се във формат „pdf";
16. Декларация държавни помощи *(по образец приложение №11 от документи за попълване)*. Представя се във формат „pdf";
17. Решение или друг приложим документ, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и/или Закона за водите (което е приложимо). Представя се във формат „pdf";
Решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда/решение по оценка на въздействие върху околната среда/решение за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка/становище по екологична оценка/решение за преценка на вероятната степен на значително отрицателно въздействие/решение по оценка за съвместимостта/писмо/ разрешително от компетентния орган по околна среда (Регионална инспекция по околната среда и водите/Министерство на околната среда и водите/Басейнова дирекция), издадени по реда на Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и/или Закона за водите (когато е приложимо).
18. Лицензи, разрешения и/или документ, удостоверяващ регистрацията за дейностите и инвестициите по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство *(когато е приложимо)*. Представя/т се във формат „pdf" или „jpg" или „rar" или „zip";

19. Решение на компетентния орган на юридическото лице за кандидатстване по реда на настоящите указания (решение на общинския съвет за кандидатстване по реда на настоящата процедура - за общини). Представя се във формат „pdf“;
20. Отчет за приходи и разходи за предходната финансова година или за последен приключен междинен период. (*Представя се от кандидати, регистрирани в годината на кандидатстване или ако отчетът за предходната година не е публикуван в Търговския регистър.)* Представя се във формат „pdf“;
21. Инвентарна книга към датата на подаване на проектното предложение с разбивка по вид на актив, дата и цена на придобиване. Представя се във формат „pdf“;
22. Справка за дълготрайни материални активи – приложение към счетоводния баланс, към датата на подаване на проектното предложение. Представя се във формат „pdf“;
23. Формуляр за мониторинг по подмярка 19.2 "Прилагане на операции в рамките на стратегии за ВОМР" *(по образец, Приложение №13 от документи за попълване)*. Представя се във формат „pdf“;
24. Фактури, придружени с платежни нареждания, за извършени преди подаване на проектното предложение разходи за подготовката му, ведно с банкови извлечения. Представят се във формат „pdf“;
25. Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски *(когато е приложимо)*. Представя се във формат „pdf“;
26. **Предварителни или окончателни договори за строителство, услуги и доставки** – обект на инвестицията *(когато е приложимо).* Представят се във формат „pdf“. Към договор за строително-монтажни работи се прилагат **Количествено-стойностни сметки**. Представят се във формат „pdf“ и „xls” или „xlsx”;
27. **Една оферта**, и/или извлечение от каталог на производител/доставчик/строител и/или проучване в интернет за всяка отделна инвестиция в дълготрайни активи, **в случай че разходът е включен в Списък с референтни цени на ДФЗ**. Представя се във формат „pdf“.
28. **Най-малко три съпоставими независими оферти**, ведно с отправено от кандидата **Запитване за оферта,** за разход/и, **невключен/и в Списъка с референтни разходи на ДФЗ**. Представят се във формат „pdf“;
29. Решение на кандидата за избор на доставчик/изпълнител *(когато е приложимо)*, а когато избраната оферта не е с най-ниска цена – се прилага и писмена Обосновка за мотивите, обусловили избора *(когато е приложимо)*. Представя/т се във формат „pdf“;
30. Предварителни или окончателни договори с описани вид, количества и цени на суровините. Представят се във формат „pdf“;
31. Учредителен акт или устав, когато кандидат/получател е лице, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел. Представя се във формат “pdf”;
32. Декларация за свързаност (попълва се от кандидати, които не са публичноправна организация по смисъла на § 2, т. 43 от допълнителните разпоредби на Закона за обществените поръчки) - Приложение № 18 от указанията за кандидатстване - Документи за попълване. Представя се датирана, подписана и подпечатана, във формат „pdf“.
33. Удостоверения за наличие или липса на публични задължения към Община Дряново и Община Трявна (за кандидати, които не са общини) . Представя се във формат “pdf”;
34. Решение на общински съвет, че дейностите по проекта отговарят на приоритетите на общинския план за развитие, в случай на проект с кандидат за подпомагане община. Представят се във формат „pdf“;

24.2. Специфични документи

Документи за представяне към проектни предложения, които включват:

А. <u>Строително-монтажни работи: строителство, реконструкция, ремонт, рехабилитация</u> *<u>(когато е приложимо)</u>***<u>:</u>**

35. **Документ за собственост** на земя и/или друг вид недвижим имот, обект на инвестицията, или документ за **учредено право на строеж** върху имота за срок не по-малък от 6 години, считано от датата на подаване на проектното предложение към стратегията за ВОМР (когато е учредено срочно право на строеж) или **документ за ползване върху имота**, валиден за срок не по-малък от 6 години, считано от датата на подаване на проектното предложение към стратегията за ВОМР, вписан в районната служба по вписванията, а в случай на договор за аренда на земя - и регистриран в съответната общинска служба по земеделие на Министерството на земеделието, храните и горите, в случаите на обновяване на сгради и/или помещения, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж, съгласно Закона за устройство на територията**;** *(което е приложимо).* Представя се във формат „pdf“;

36. **Одобрен инвестиционен проект**, изработен във фаза "Технически проект" или "Работен проект (работни чертежи и детайли)", в съответствие с изискванията на Закона за устройство на територията и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.) или заснемане на обекта/съоръжението *и/или* **архитектурен план на сградата**, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява, в случаите на проекти, включващи разходи за строително-монтажни работи и когато за предвидените строително-монтажни работи не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно Закона за устройство на територията *(което е приложимо).* Представят се във формат „pdf“ или „rar”;

37. **Разрешение за строеж *или* Становище на главния архитект,** че строежът не се нуждае от разрешение за строеж *(което е приложимо).* **Представя се във формат „pdf“;**

38. **Подробни количествени сметки** за предвидените строително-монтажни работи, заверени от правоспособно лице. Представят се във формат „pdf“;

39. **Разрешение за поставяне,** издадено в съответствие със Закона за устройство на територията за разходи за премествaеми обекти *(когато е приложимо).* Представя се във формат „pdf“;

Б. <u>За проекти, включващи машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане:</u>

40. **Документ за собственост** на недвижим имот, където ще бъде извършена инвестицията, или **документ за ползване** върху имота *(което е приложимо).* Представя се във формат „pdf“;

41. **Технологичен проект**, ведно със схема и описание на технологичния процес, изготвен и заверен от правоспособно лице *(изисква се в случаите, когато същия не е представен като част „Технологична“ към техническия/работния проект, тъй като проектното предложение не включва разходи за СМР по точка 1.1 от Раздел 14.1 „Допустими разходи“, а само разходи по точка 1.2 от същия раздел и свързаните с тях).* Представя се във формат „pdf“ или „rar”;

В. <u>Проекти, включващи инвестиции за п</u>ридобиване чрез закупуване на земя, сграда или друг недвижим имот.

42. Удостоверение за данъчна оценка, издадено в рамките на месеца, предхождащ датата на подаване на проектното предложение (*важи в случай, че проектът включва разходи за закупуване на земя, сгради или друга недвижима собственост*). Представя се във формат „pdf“;
43. Предварителен договор за покупко-продажба на земя и/или сгради и други недвижими активи *(изисква се, в случай че с проектното предложение се кандидатства за закупуването на земя и/или сгради и други недвижими активи по точка 1.1 от Раздел 14.1 Допустими разходи“ и в случай, че ще бъдат закупени след кандидатстването по реда на настоящата процедура).* Представя се във формат „pdf“;

Г. <u>Дейности в горския фонд</u>, с изключение на строително-монтажни работи и закупуване на машини, съоръжения, оборудване: залесяване, преработка и маркетинг на горски продукти преди индустриалната преработка на дървесината, подобряване на икономическата стойност на горите, в т.ч. отгледни сечи във високостъблени и семенно възобновени издънкови гори до 40-годишна възраст

44. Копие от акт за частна или общинска собственост на горските площи. Представя се във формат „pdf“;
45. Технически проект за изграждане, одобрен от Регионална дирекция по горите и съпроводен с количествено-стойностни сметки (и на електронен носител във формат excel) при инвестиции за наблюдателни пунктове, закупуване на средства за наблюдение и комуникация и други, когато е приложимо;
46. Копие на технологичен план за залесяване, одобрен от Регионална дирекция по горите. Представя се във формат „pdf“;
47. В случаите на държавна собственост - акт за държавна собственост или договор за придобиване право на собственост или удостоверение, издадено от общинската служба по земеделие по местонахождението на поземления имот, с приложена към него скица на мястото на инвестицията. Представя се във формат „pdf“;

24.3. Документи, доказващи съответствие с критериите за подбор:
48. Удостоверение за ползван патент и/или удостоверение за полезен модел или доказателство за внедряване на иновации, за създаване на нов продукт или услуга (когато кандидатът е заявил точки по критерий за подбор №1). Представя се във формат „pdf“;
49. Експертно становище от правоспособно лице, че с проекта се въвеждат нови процеси и технологии в съответствие с: Насоки за интеграция на политиката по околна среда и политиката по изменение на климата в Европейските структурни и инвестиционни фондове – фаза Изпълнение на Споразумението за партньорство и програмите в периода 2014 – 2020. Представя се във формат „pdf“;
50. Експертно становище от правоспособно лице (специалист по трудова медицина), че дейностите по проекта водят до подобряване на работната среда и безопасни и здравословни условия на труд. Представя се във формат „pdf“;
51. Валиден сертификат за съответствие с одобрения тип (сертификат за одобрение на типа на Европейската общност) или документация за наличие на СЕ маркировка на производственото оборудване, предвидено за придобиване по проекта. Представя/т се във формат „pdf“;

52. Справка за съществуващия и нает персонал към края на предходната спрямо кандидатстването календарна година *(по образец, Приложение №15 от документи за попълване)*. Представя се във формат „pdf“;
53. Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд или Ведомост за заплати (което е приложимо). Представя се във формат „pdf“;

Кандидатите следва да се уверят, че всички документи са представени в изискуемата форма (всички декларации са попълнени по образец и са подписани от съответния брой лица, който се изисква съгласно настоящите Условия за кандидатстване).

Оригиналите на документите се съхраняват от кандидата/бенефициента и се представят при поискване.

ВАЖНО: В случаите, когато инвестицията е в ДМА и ДНА, документите трябва да съдържат информация за: наименование на оферента; технически и/или функционални характеристики на оборудването, съответстващи на посочените минимални технически и/или функционални характеристики, цена на оборудването и вид на валутата. В случай, че кандидатът представя оферта, от нея следва да е видно лицето, което я е издало от името на оферента, като напр. подпис, електронен подпис или разпечатка на електронно съобщение, с което е получена. В случай, че кандидатът представя проучвания в интернет, той следва да приложи разпечатка на съответната интернет страница на производителя/доставчика, подписана с КЕП от лице с право да представлява кандидата или упълномощено лице и прикачена в ИСУН 2020.

В случай, че е приложимо и не е представена Техническа спецификация или не е представена в изискуемия образец, документът не може да бъде допълнително изискван от кандидатите, тъй като допълнителното му представяне ще доведе до подобряване на качеството на проектното предложение и до нарушаване на принципите по чл. 29 от ЗУСЕСИФ. Непредставянето на документа няма да доведе до отхвърляне на проектното предложение, но ще доведе до редуциране на разходи в бюджета на проектното предложение (т. 5 от Формуляра за кандидатстване).

ВАЖНО: Официалният/те представител/и на кандидата няма/т право да упълномощава/т други лица да подписват декларациите, тъй като с тях се декларират данни, които декларатора декларира в лично качество или съответно данни за представляваното от него юридическо лице, като за верността им се носи наказателна отговорност, която също е лична.
Декларациите се подписват и попълват от лице с право да представлява кандидата. В случаите, когато кандидатът се представлява заедно от няколко физически лица, се попълват данните и декларациите се подписват от всяко от тях, а в случай допълнителното им изискване с актуална дата на представяне.
При подаване на проектното предложение посочените декларации следва да бъдат с дата след обявяване на процедурата и предхождаща или съответстваща на датата на подаване на проектното предложение.
В случай че при проверката на документите бъде установена липса на документи и/или друга нередовност, Комисията за подбор изпраща до кандидатите уведомление за установените нередовности. Кандидатите следва да представят липсващите документи/отстранят

нередовностите в срок, посочен от Комисията за подбор, но не по-малко от една седмица от датата на получаване на уведомлението, като денят на получаването му не се брои. Уведомленията за установени нередовности се изпращат през ИСУН 2020 чрез електронния профил на кандидата, като кандидатът ще бъде известяван за посоченото електронно чрез електронния адрес, асоциран към неговия профил. За дата на получаване на уведомленията се счита датата, отбелязана в ИСУН 2020. Неотстраняването на нередовностите в изискуемия срок може да доведе до: прекратяване на производството по отношение на кандидата; и/или получаване на по-малък брой точки от проектното предложение; и/или редуциране на разходи в бюджета на проекта.

ВАЖНО! Отстраняването на нередовностите в никакъв случай и при никакви обстоятелства не може да води до подобряване на качеството на проектните предложения. Всяка информация, предоставена извън официално изисканата от Комисията за подбор, не може да се взема под внимание. По изключение кандидатът може да предостави информация с уведомителен характер (напр. промяна в адреса за кореспонденция, правноорганизационната форма, лицето, представляващо дружеството и други подобни обстоятелства), която не води до подобряване на първоначалното проектно предложение.
Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документи, е описан в Ръководството за потребителя за модул "Е-кандидатстване" в ИСУН 2020.

Важно!
В т. 11 от Формуляра за кандидатстване е необходимо кандидатите да попълнят допълнителна информация по чл. 46, ал. 6 от Наредба №22 от 14.12.2015 г.
Тази информация е свързана с издаване на уникален регистрационен номер от Държавен фонд „Земеделие".

ВАЖНО: При декларираме на неверни данни от страна на кандидатите ще бъдат уведомявани органите на прокуратурата.

25. Краен срок за подаване на проектните предложения:

1-ви период на прием на проектни предложения:
Начален срок за подаване на проектните предложения: **от 20.01.2023 г.**
Краен срок за подаване на проектни предложения: **до 17.00 часа на 20.03.2023 г.**
2-ри период на прием на проектни предложения /при наличие на остатъчни средства след първия прием/:
Начален срок за подаване на проектните предложения: **от 01.07.2023 г.**
Краен срок за подаване на проектни предложения: **до 17.00 часа на 10.01.2024 г.**

3-ти период на прием на проектни предложения /при наличие на остатъчни средства след втори прием/: 26 300,00 лв.

Начален срок за подаване на проектни предложения: **от 10.02.2024 г.**
Краен срок за подаване на проектни предложения: **до 17.00 часа на 31.03.2024 г.**

Всяко проектно предложение, което е подадено след крайния срок, ще бъде отхвърлено и няма да бъде разглеждано по настоящата покана.

26. Адрес за подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения

Неприложимо

27. Допълнителна информация:

27.1. Процедура за уведомяване на кандидати, включени в списъка на предложените за отхвърляне проекти предложения и одобрените кандидати за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Работата на комисията за подбор на проектни предложения приключва с оценителен доклад до Председателя на УО на МИГ. Оценителният доклад се генерира в ИСУН 2020. Оценителният доклад и възраженията по него са уредени в чл. 44, ал. 3-6.и чл. 45 на ПМС № 161 от 2016 г.

Оценителният доклад се одобрява от Управителния съвет на МИГ „Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана“ в срок до 5 работни дни от приключване работата на комисията. В срок до 5 работни дни от одобряване на оценителния доклад от Управителния съвет на МИГ, МИГ „Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана“ прикачва в ИСУН 2020 всички документи, свързани с процеса на оценка (вкл. и доклада) и уведомява УО и ДФЗ за това.

Към оценителния доклад се прилагат:

1. Списък на предложените за финансиране проектни предложения, подредени по реда на тяхното класиране и размера на безвъзмездната финансова помощ, която да бъде предоставена за всеки от тях;
2. Списък с резервните проектни предложения, които успешно са преминали оценяването, но за които не достига финансиране, подредени по реда на тяхното класиране;
3. Списък на предложените за отхвърляне проектни предложения и основанието за отхвърлянето им;
4. Списък на оттеглените по време на оценката проектни предложения.

МИГ изпраща Уведомително писмо до кандидатите, чието проектно предложение не е одобрено или че е частично одобрено.

Уведомяването на кандидатите се извършва чрез ИСУН.

Всеки кандидат, получил уведомително писмо, има право да възрази пред Държавен фонд Земеделие в срок до 3 работни дни от датата на получаването на уведомлението. Ръководителят на ДФЗ се произнася по основателността на възражението като:

1. връща проектното предложение за повторно извършване на процедурата по оценка;
2. потвърждава предварителното решение на МИГ.

Държавен фонд "Земеделие" извършва проверка за спазване на процедурата по подбор на проектни предложения, финансирани изцяло или частично от ЕЗФРСР по чл. 44, ал. 3 от ПМС № 161 в ИСУН. За одобрените със заповед на изпълнителния директор на ДФЗ процедури на МИГ Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана за избор на проектни предложения ДФЗ прави

окончателна проверка за допустимост и за съответствие на предложените за финансиране проектни предложения с европейското право и националните правила, ПРСР 2014 - 2020 г. и със стратегията за ВОМР, с правилата за държавни помощи, включително извършва проверка за двойно финансиране, за основателност на предложените за финансиране разходи.
При установена неяснота, неточност и непълнота при разглеждането на представените проектни предложения ДФЗ уведомява чрез ИСУН писмено кандидата и МИГ Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана, като в срок до 10 работни дни от датата на уведомяването кандидатът може да представи допълнителна информация и/или документи. Когато кандидатът не отстрани установените неясноти, неточности и непълноти или не представи документи в срока или представи документи, които не са изрично изискани, същите не се вземат предвид при последващата обработка на проектното предложение и размерът на финансовата помощ може да бъде намален.
За резултата от проверките ДФЗ изготвя доклад, който се изпраща и на ръководителя на ПРСР 2014 - 2020 г. и на МИГ Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана чрез ИСУН за информация.
Изпълнителният директор на ДФЗ издава заповед с решение за предоставяне на финансова помощ за всеки проект в двуседмичен срок от издаването на доклада, която се съобщава по реда на Административно процесуалния кодекс на МИГ Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана, на кандидата и на УО на ПРСР 2014 - 2020 г.
Държавен фонд "Земеделие" може да се произнесе с решение за предоставяне на финансова помощ на проектно предложение от резервния списък по чл. 44, ал. 3, т. 2 от ПМС № 161 в следните случаи:
1. одобрено от МИГ Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана проектно предложение бъде отхвърлено за финансиране;
2. с одобрен кандидат не бъде сключен договор;
3. се увеличи размерът на финансовата помощ.

27.2. Процедура за сключване на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

ВАЖНО! Преди издаване на заповед за одобрение на проектното предложение ДФЗ изисква от кандидата да представи в срок до 10 работни дни от уведомяването:
1. Свидетелство за съдимост от представляващия/те кандидата, издадено не по-късно от 6 месеца преди представянето му - оригинал или копие, заверено от кандидата;
Когато за някое от горепосочените лица, свидетелството за съдимост подлежи на издаване от чуждестранен орган, същото се представя в легализиран превод – оригинал или копие, заверено от кандидата. Когато в съответната чужда държава свидетелство за съдимост или еквивалентен документ не се издава, горепосоченото лице следва да представи декларация, съгласно законодателството на държавата, в която е установено.
2. Удостоверение от Националната агенция за приходите за липса на задължения на кандидата (издадено не по-рано от 6 месеца преди датата на представянето му) – оригинал или копие, заверено от кандидата;
3. Удостоверение за липса на задължения към община (издадено не по-рано от 6 месеца преди датата на представянето му) – оригинал или копие, заверено от кандидата;

4. Нотариално заверено пълномощно, в случаите, когато Административният договор за безвъзмездна финансова помощ ще бъде подписан от лице, различно от законния/ите представител/и на кандидата съгласно Удостоверението за актуално състояние или вписванията в Търговския регистър – оригинал или копие, заверено от кандидата;
5. Удостоверение от органите на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" във връзка с обстоятелствата по чл. 54, ал. 1, т. 6 от ЗОП – набавя се по служебен път;
6. Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН 2020 (Приложение към Условията за изпълнение) и/или Заявление за профил за достъп на упълномощени от бенефициента лица до ИСУН 2020 (Приложение към Условията за изпълнение) – подписано от лице с право да представлява кандидата. В случаите, когато бенефициентът се представлява заедно от няколко физически лица, заявлението се попълва и подписва от всички от тях;
7. Декларация съгласно чл. 24, ал.1, т.8 от Наредба № 22 от представляващия/те кандидата;
8. Декларация по образец за нередности от представляващия/те кандидата;
9. Декларация по образец за съгласие данните от статистическите изследвания, необходими за кандидатстване, оценка на проектното предложение, мониторинг, измерване и отчитане на резултатите от изпълнението и контрола по изпълнението за периода на действие на ПРСР 2014-2020 г. да бъдат предоставени от Националния статистически институт на Управляващия орган на ПРСР, както и да бъдат разпространявани/публикувани в докладите за изпълнение на програмата.

Когато при извършване на проверката по същество на представените от кандидатите документи при договаряне се установи несъответствие между декларирани данни на етап кандидатстване и информацията, посочена в представените документи ще бъде издадено Решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и не се сключва Административен договор с кандидатите.

В срок 15 работни дни от датата на получаване на заповедта за предоставяне на финансова помощ кандидатът има право да сключи тристранен договор с ДФЗ и с МИГ „Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана“. При неявяване на кандидата в този срок за подписване на договор за предоставяне на финансова помощ той губи правото на подпомагане по тази процедура, но може да кандидатства отново за финансиране на същата дейност в следваща процедура.

Представеният в „Документи за изпълнение” към настоящите Условия за кандидатстване **Административен договор** е примерен. Окончателният вариант на Административен договор, предложен за сключване с бенефициентите, ще бъде по образец, изготвен от ДФЗ.

Ако кандидат по одобрен за финансиране проект откаже сключване на Административен договор, се пристъпва към сключване на Административен договор с кандидат от резервния списък (в случай че такъв е съставен) по поредността на класирането до изчерпване на наличния бюджет по процедурата.

28. Приложения към Условията за кандидатстване:

Приложенията включват образци на документи за попълване и документи за информация, както следва:

28.1. Приложения „Документи за попълване"

Приложение № 1 – Таблица за допустимите инвестиции и дейности.
Приложение № 2 – Декларация данни НСИ – само за образец - декларира се електронно във Формуляра за кандидатстване, чрез поставяне на отметка, в ИСУН2020;
Приложение № 3 – Декларация лични данни - Приложение № 12 към чл.47, ал.2, т.2 от Наредба 22/2015г. – само за образец - декларира се електронно във Формуляра за кандидатстване, чрез поставяне на отметка, в ИСУН2020;
Приложение № 4 – Декларация по ч. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ
Приложение № 5 – Декларация за липса или наличие на двойно финансиране по проекта.
Приложение № 6 – Декларация за нередности.
Приложение № 7 а – Бизнес план по мярка 19.2 – образец във формат „doc".
Приложение № 7 б – Таблици към бизнес плана по т.7 - образец във формат „xls".
Приложение № 8 – Декларация по чл.3 и чл.4 от Закона за малките и средни предприятия.
Приложение № 9 – Справка за обобщените параметри на предприятието, което подава декларация по чл.3 и чл. 4 от ЗМСП.
Приложение № 10 - Декларация за липса на изкуствено създадени условия и/или наличие на функционална несамостоятелност.
Приложение № 11 – Декларация за държавни помощи.
Приложение № 12 – Указания за попълване на декларация Приложение №11
Приложение № 13 – Формуляр за мониторинг по подмярка 19.2 от ПРСР 2014-2020.
Приложение № 14 – Количествено-стойностна сметка.
Приложение № 15 – Справка за съществуващия и нает персонал.
Приложение № 16 – Запитване за оферта.
Приложение № 17 - Декларация за липса на основания за отстраняване
Приложение № 18 – Декларация за свързаност

28.2. Приложения „Документи за информация"

Приложение № 1 – Списък на производствата преди индустриална преработка на дървесина
Приложение № 2 – Списък с наименованията на активите, дейностите и услугите, за които от ДФЗ са определени референтни разходи
Приложение № 3 – Таблица за оценка на административно съответствие и допустимост, с две приложения към нея:
Приложения № 3-а – Образец на Доклад/протокол от посещение на място;
Приложение № 3-б – Работен лист за оценка на бизнес плана.
Приложение № 4– Таблица за техническа и финансова оценка.
Приложение № 5 – Указания за попълване на Декларацията по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

"Авансово плащане"	Плащане по смисъла на чл. 63 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ, L 347/487 от 20 декември 2013 г.).
„Административни проверки“	Проверки съгласно условията и разпоредбите на чл. 48 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014.
„Генериращ нетни приходи проект“	По смисъла на чл. 61 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 е проект, който след приключването си генерира нетни приходи – парични потоци, заплащани директно от потребителите за стоки и услуги, предоставени с операцията, като такси, заплащани директно от потребителите за използването на инфраструктура, продажбата или отдаването под наем на земя или сгради или плащанията за услуги минус всички оперативни разходи и разходи за подмяна на недълготрайно оборудване за съответния период.
„Дейност“	Проект, договор, споразумение или друг механизъм, избран съгласно заложените в ПРСР 2014 –2020 г. критерии, предвид постигането на поставените цели в ПРСР 2014 – 2020 г.
„Изкуствено създадени условия"	Всяко установено от РА или друг компетентен орган условие по смисъла на чл. 60 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.
„Междинно плащане“	Плащане за обособена част от одобрената и извършена инвестиция.
„Минимална помощ“	Помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е дефинирана в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ.
„Независими оферти“	Оферти, подадени от лица, които не се намират в следната свързаност помежду си или спрямо кандидата:

	а) едното участва в управлението на дружеството на другото; б) съдружници; в) съвместно контролират пряко трето лице; г) участват пряко в управлението или капитала на друго лице, поради което между тях могат да се уговарят условия, различни от обичайните; д) едното лице притежава повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото лице; е) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице – физическо или юридическо; ж) лицата, едното от които е търговски представител на другото.
„Непредвидени разходи“	Разходи, възникнали в резултат на работи и/или обстоятелства, които не е могло да бъдат предвидени при първоначалното проектиране. Същите водят до увеличаване на количествата, заложени предварително в количествените сметки към проекта, и/или до нови строително-монтажни работи, за които са спазени условията за допустимост на разходите, предназначени за постигане на целите на проекта. В случаите на кандидати, които са възложители по чл. 5 и 6 от Закона за обществените поръчки, новите строително-монтажни работи следва да бъдат възлагани по реда на Закона за обществените поръчки в случаите, когато не са допуснати изключения.
"Непреодолима сила или извънредни обстоятелства"	Обстоятелства по смисъла на чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г.
„Нередност“	Всяко нарушение на правото на ЕС или на българското законодателство, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.

"Оперативни разходи"	Административните разходи и разходите, свързани с поддръжка, наеми, застраховка, текущ ремонт с поддръжка и експлоатация на активите.
"Обикновена подмяна"	Разходи за замяна на активи, които не водят до качествени или количествени изменения/подобрения на сградите, постройките, съоръженията и инсталациите.
"Общински сгради"	Имотите съгласно чл. 2, ал. 1 от Закона за общинската собственост.
"Подмярка"	Съвкупност от дейности, спомагащи за прилагане приоритетите на ПРСР 2014 – 2020 г
"Ползвател"	Лице, на което е одобрена и/или изплатена финансова помощ по ПРСР 2014 – 2020 г.
"Принос в натура"	Предоставяне на земя или друг недвижим имот, оборудване или суровини, проучване или професионална работа или неплатен доброволен труд, за които не са правени плащания, подкрепени от фактура или друг еквивалентен на фактура платежен документ.
"Проверка на място"	Проверка по смисъла на Регламент (ЕС) № 809/2014.
"Проект"	Заявление за подпомагане заедно с всички приложени към него документи, както и съвкупността от материални и нематериални активи и свързаните с тях разходи, заявени от кандидата и допустими за финансиране по ПРСР 2014 – 2020 г.
"Разходи за консултантски услуги, свързани с подготовка и управление на проекта"	Разходи, извършени преди подаване на заявлението за подпомагане, и такива по време на изпълнение на проекта, в това число разходи за подготовка на заявление за подпомагане, анализ за икономическа и екологична устойчивост на проекта, анализ за устойчивостта на инвестицията, и подготовка на заявки за плащане, отчитане и управление на проекта.
"Реставрация"	Системен процес от дейности, които целят предотвратяване на разрушаването на обекти, стабилизация на състоянието им, както и улесняване на тяхното възприемане и оценка при максимално запазване на автентичността им.

„Рефинансиране на лихви“	Възстановяване на извършените разходи за лихви по заеми.
"Референтни разходи"	Цени и пределни стойности, ползвани от РА за сравняване при определяне основателността на разходите за различни инвестиции.
"Съпоставими оферти"	Оферти, които отговарят на запитването за оферта на кандидата и съдържат: а) еднотипни технически характеристики – в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване за транспортни средства; б) общ капацитет на оборудването – в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване на оборудване, съставени от различни съоръжения и/или оборудване; в) количествено-стойностни сметки – в случаите, когато се кандидатства за разходи за извършване на строително-монтажни работи.
„Текущ ремонт“	Подобряването и поддържането в изправност на сградите, постройките, съоръженията и инсталациите, както и вътрешни преустройства, при които не се: а) засяга конструкцията на сградата; б) извършват дейности, като премахване, преместване на съществуващи зидове и направа на отвори в тях, когато засягат конструкцията на сградата; в) променя предназначението на помещенията и натоварванията в тях.
„Терен“	Част от земната повърхност, за която с инвестиционен проект се предвиждат дейности по устройство – застрояване, озеленяване и благоустрояване.
"Техническа спецификация"	Документ, в който се определят изисквания към характеристики на стоката, услугата или строителството.
"Уникален идентификационен номер"	Регистрационен номер, който се издава на кандидата от служител в РА след положително становище от извършен преглед на документите към заявлението за подпомагане или плащане.

„Частичен отказа за финансиране“	Отказът да се финансират част от заявените разходи на кандидата, които са включени в проект, одобрен за подпомагане по ПРСР 2014 – 2020 г.

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ЕС	Европейски съюз
ЗУСЕСИФ	Закон за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове, обн., дв, бр. 101 от 22.12.2015 г.
ДФЗ	Държавен фонд „Земеделие”
РА	Разплащателна агенция
ИСУН 2020	Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ес в българия
Наредба № 22	Наредба № 22 от 14 декември 2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 "прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие" на мярка 19 "водено от общностите местно развитие" от програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.
ВОМР	Водено от общностите местно развитие
СМР	Стратегия за местно развитие
МИГ	Местна инициативна група
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
УО	Управляващ орган
СВОМР	Стратегия за Водено от общностите местно развитие
ДДС	Данък добавена стойност
ДФЕС	Договор за функциониране на Европейския съюз